

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 17.9.2008
COM(2008) 560 окончателен

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1830/2003 относно проследяването и етиктирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и фуражи от генетично модифицирани продукти и за изменение на Директива 2001/18/ЕО

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1830/2003 относно проследяването и етиктирането на генетично модифицирани организми и проследяването на храни и фуражи от генетично модифицирани продукти и за изменение на Директива 2001/18/ЕО

Регламент (ЕО) № 1830/2003¹ (по-нататък наричан „Регламента“) бе приет на 22 септември 2003 г. и влезе изцяло в сила на 16 април 2004 г., след публикуването на Регламент (ЕО) № 65/2004 на Комисията за създаване на система за разработване и оценка на единните идентификатори за генетично модифицирани организми.

На 10 май 2006 г., в съответствие с член 12 от Регламента, Комисията представи на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на Регламента. Но тъй като тогава съществуваше ограничено количество информация и опит, които да подкрепят информацията, предоставена от държавите-членки (2005 г.), Комисията подготви настоящия доклад, за да даде по-пълна картина за прилагането на Регламента. Двадесет и три държави-членки, както и три промишлени асоциации предоставиха информация (вж. приложението). Комисията се допита и до други заинтересовани страни, но те не предоставиха информация.

Държавите-членки предоставиха своята информация като попълниха въпросник в 10 части: тълкуване на правилата за проследимост (traceability rules), прилагане и въздействие на правилата за проследимост, проследимост на смеси от генетично модифицирани организми, тълкуване на правилата за етиктиране, прилагане и въздействие на правилата за етиктиране, изключения от изискванията за проследимост и етиктиране под праговете, уникални идентификатори, мерки за инспекция и контрол, решение за изискванията за документация по Протокола от Картагена и други въпроси.

1. ПУСКАНЕ НА ПАЗАРА НА ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНИ ОРГАНИЗМИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Не се наблюдават нови тенденции след публикуването на първия доклад. При все, че европейската хранителна промишленост и търговията на дребно продължават да се съпротивляват срещу пускането на пазара на генетично модифицирани храни и хранителни продукти, голямата част от генетично модифицираните продукти, пласирани на европейския пазар, са предназначени за животински фураж и произлизат от внос, предимно на соя и царевица. Много от държавите-членки информират, че не се внасят за отглеждане живи ГМО. През 2006 г. MON810 продължава да бъде единственият ГМО, отглеждан в 6 държави-членки, с обща площ от около 60 000 ha (основно в Испания, но също и във Франция, Германия, Чешката република, Словакия и Португалия). През 2007 г. тази площ се е увеличила на около 110 000 ha.

По отношение на проследимостта и етиктирането на ГМО, много от държавите-членки все още отчитат, че не притежават или притежават само ограничен опит и в резултат на това не са представили нова информация. Комисията (Евростат) разглежда

¹ ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 24. На 25.10.2006 г. бе публикуван доклад на Комисията до Съвета и до Европейския парламент за прилагането на този регламент, COM(2006)626 окончателен.

възможността да получи официални статистически данни за вноса от страни извън ЕС и за навлизането на генетично модифицирани продукти на пазара за фуражи.

2. ТЪЛКУВАНЕ, ПРИЛАГАНЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ

Въпреки някои опасения относно сложността на законодателството и препокриване в изискванията между Регламента и Регламент (ЕО) № 1829/2003², мнозинството от държавите-членки не отчитат проблеми с тълкуването на правилата за проследимост. Те изтъкват, че като цяло системата отбелязва напредък. Като стандартна бизнес практика, операторите изискват от доставчиците необходимата документация и все по-голяма част от стопанските оператори декларират ГМ модификации в придружителните документи. Но значителен опит досега показва, че това се отнася основно за фуражната промишленост³.

Мнозинството от държавите-членки намират за положително въздействието на правилата за проследимост върху етикетирането и информирания избор, тъй като тези правила улесняват официалните проверки, управлението на риска и функционирането на цялата система. Отчита се също, че въздействието върху вноса зависи от вида продукт и е от съществено значение когато износители от трети страни предоставят ограничена информация относно присъствието на ГМО. Но трябва да се отбележи, че правилата на Регламента за проследимост не третират различно продукти от ЕС и внос от трети страни. Така че предизвикателствата относно наличието на документация остават едни и същи за стопанските оператори от ЕС и от трети страни⁴.

Правилата за проследимост като цяло влияят положително върху общественото мнение относно безопасността на храните, както и оказват благоприятно въздействие върху пласирането на пазара на продукти, които не са генетично модифицирани, поради устойчивото отрицателно мнение на потребителите за генетично модифицираните продукти⁵. Една от държавите-членки отбелязва също, че тези правила имат положителен ефект върху малките предприятия, благодарение на по-добра рамка за контрол, което води до по-малки икономически щети. Друга държава-членка съобщава, че малките предприятия избягват да закупуват ГМ съставки, поради административната и финансовата тежест, свързани с правилата на ЕС за проследимост⁶.

Посочени са и редица други проблеми. Една от държавите-членки дава сведения, според които само големите предприятия притежават системи за изискване на уверения и сертификати, както и системи за проверка, като изискване на анализи или вземане на проби (въпреки че следва да се отбележи, че Регламентът не изисква разработването на

² ОВ L 268, 18.10.2003 г., стр. 1

³ Следва да се отбележи, че държавите-членки вече са добили опит в прилагането на член 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002 относно проследимостта. Комисията е публикувала насоки, които включват изискванията за проследяване на ГМО. (http://ec.europa.eu/food/food/foodlaw/traceability/factsheet_trace_2007_en.pdf).

⁴ Освен това не съществува правно основание, изискващо от трети страни или износители да предоставят информация по член 5 на Регламента. Въпреки това, отговорностите на вносителите са посочени в член 11 от Регламент (ЕО) № 178/2002; той определя, че вносителите в държавите-членки носят крайната отговорност и гарантират, че вносните продукти отговарят, на входния пункт в Общността, на изискванията на ЕС, свързани с по-конкретно законодателство на ЕС, например относно проследимостта и етикетирането.

⁵ Евробарометър 64.3, Европейците и биотехнологията през 2005 г.: особености и тенденции

⁶ По този въпрос следва да се отбележи, че от стопанските оператори се изисква да прилагат правилата за проследимост по член 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002, без значение дали техните продукти съдържат ГМО.

анализи и/или вземането на проби). Съгласно член 4, параграф 1 от Регламента операторите са единствено отговорни за предаването в писмена форма на уникалния идентификатор и сведения за това, дали продуктът съдържа или се състои от ГМО.

Друга държава-членка докладва, че операторите не винаги са наясно със своето задължение да съхраняват съответната документация в продължение на пет години и че това се прави само в ограничен брой случаи. Някои от държавите-членки споменават съществуването на практически проблеми при прилагане на правилата за проследимост, като например невъзможност да се докаже произходът на ГМО или когато продуктите не са правилно етикетирани в началото на производствената верига.

Всеобщо е мнението, че хранително-вкусовата промишленост в ЕС остава отрицателно настроена към генетично модифицираните продукти. В някои държави-членки мнозинството от операторите в хранителната и фуражната промишленост първоначално отказваха ГМ продукти, за да избегнат задължителното етикетирание, което според тях би довело до допълнителни разходи. Но по-късно операторите се съгласиха на компромис, тъй като почти цялото количество соево брашно, внасяно на пазара на ЕС, е генетично модифицирано. Една отвъдокеанска асоциация изразява загриженост относно факта, че производителите и търговците на храни в ЕС са престанали да използват соево масло от САЩ, тъй като производните хранителни и фуражни продукти биха били етикетирани като генетично модифицирани, дори и ако в маслото не се съдържа ДНК от модификацията, и изказва съжаление, че такива продукти следва да бъдат етикетирани.

3. ТЪЛКУВАНЕ, ПРИЛАГАНЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРАВИЛАТА ЗА ЕТИКЕТИРАНЕ

Повечето държави-членки не са посочили проблеми, свързани с това как служителите тълкуват правилата за етикетирание. Няколко държави-членки отбелязват, че съществува неяснота относно конкретните разлики в обхвата на Регламента и на Регламент (ЕО) № 1829/2003 за ГМ храни и фуражи. Една от държавите-членки не бе наясно с етикетирането на някои видове храни и фуражи, произведени от ГМО, които се използват само за промишлени цели (например масло, използвано за чистене на готварски съдове за пържене) и относно точното тълкуване на понятието „храни и фуражи, произведени от ГМО“. Друга държава-членка съобщава, че съществува неяснота сред представители на промишлеността относно необходимостта за етикетирание на определени продукти (например ферментационни продукти по отношение на соевото масло)⁷.

Като цяло държавите-членки смятат, че правилата за етикетирание функционират гладко. Установените проблеми се отнасят до грешно етикетирание (например етикети, които посочват, че продуктът „е възможно“ да съдържа ГМО), отрицателно етикетирание в нарушение на националното законодателство (например „генетично немодифициран“ или „не съдържа ГМО“), липса на документация, удостоверяваща присъствие на ГМ в продукти, които не са предварително опаковани, както и липса на етикетирание, въпреки прехвърляне на прага от 0,9 %. Една от държавите-членки е на мнение, че възможността за операторите да посочат на етикета „Този продукт съдържа ГМО“ или „Този продукт съдържа генетично модифициран (име на организма/ите)“

⁷ Комисията предложи нов регламент за хранителни ензими и за изменение на Директива 83/417/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета, Директива 2000/13/ЕО и Директива 2001/112/ЕО на Съвета, които ясно определят ГМО при ензимите (http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/additives/prop_leg_en.htm).

(член 4, параграф 6 от Регламента) може да попречи на крайния потребител да научи точно колко генетично модифицирани организми се съдържат в даден продукт.

Повечето държави-членки съобщават, че правилата за етикетиране имат въздействие върху пазара и потребителите, като например по-информиран избор, по-ефективно предотвратяване на измамни практики и нарастване на потребителското търсене в хранителната верига на съставки, които не са генетично модифицирани. Въпреки това, и поради прага от 0,9 %, някои държави-членки посочват, че за такива ГМО като фуражите, липсата на информация относно случайното или технически неизбежното наличие на ГМО под прага от 0,9 % води до невъзможност за закупуване на продукти, които не съдържат никакви ГМО.

4. ПРАГОВЕ ЗА ЕТИКЕТИРАНЕ И СЛУЧАЙНО НАЛИЧИЕ НА ГМО

Мнозинството от държавите-членки посочват, че не срещат особени проблеми с правилното прилагане на праговете (0,9 %) за освобождаване от задължението за етикетиране на хранителни и фуражни продукти. Обичайната практика включва вземане на проби на случаен принцип и лабораторни анализи; забелязани са някои нарушения (като грешно етикетиране). Обикновено държавите-членки проверяват сертификатите на доставчиците, както и технически фишове и запазването на идентичността на продукта.

Въпреки това, държавите-членки посочват необходимостта от разрешаването на въпроса с праговете в случаите на натрупване (stacked events). Съществуват практически трудности, когато трябва да се анализира смес от зърна, брашна или преработен продукт, тъй като те може да съдържат различни съставки, произведени от същата суровина, например царевично нишесте и брашно. Някои държави-членки и трети заинтересовани страни също посочват и необходимостта от прагове за етикетиране за наличието на ГМО в семената. В момента Комисията проучва този въпрос и работи върху оценка за въздействието.

Една професионална асоциация отбелязва, че прагът от 0,9 % е изкуствено избран и е необходимо той да бъде повишен до едно по-прагматично ниво. Една отвъдокеанска организация е на мнение, че в резултат на правилата за етикетиране вносителите са престанали да внасят соево масло, предназначено за храна, като по този начин принуждават промишлените отрасли да използват скъпоструващото обикновено рапично олио. Те също отбелязват, че изискванията за етикетиране са основани по-скоро на произход, отколкото на откриване, т.е. на наличието на необходимите сертификати, а не на възможността за откриване на ГМО в продуктите. Според тях това води до несправедлива тежест за операторите в хранителния и фуражния сектор да проверяват съответствието на рафиниран материал⁸.

Няколко държави-членки посочват своето мнение за това как да се тълкува „случайно наличие“. Оценката на това дали ГМО са налични във веригата за производство на храна или фураж по случайност или поради небрежност на операторите се извършва за всеки отделен случай и държавите-членки изглежда следват различни методи. Обикновено операторите следва да предоставят доказателство за своето намерение да избягват наличието на ГМ на всички етапи на производство. Това доказателство

⁸ Следва да се отбележи, че в контекста на този доклад понятието „произход“ следва да се свързва с методите за производство и преработване, а не с географския произход, който не е от значение при проследяването и етикетирането на ГМО.

включва сертификати за поръчка и покупка на материал, който не е генетично модифициран, използването на отделни места за съхранение и поточни линии, където не се допускат ГМО. Някои държави-членки проверяват и реда на производство, процедурите за почистване и всички мерки, необходими за да се стигне до заключението, че наличието е случайно и технически неизбежно. Няколко държави-членки съобщават, че ако първоначалният материал във веригата за производство на храна или фураж е етикетирани като ГМ, тогава крайният продукт също е етикетирани като ГМ, дори ако следите от ГМ са под 0,9 %, тъй като в този случай наличието на ГМО не се счита за случайно.

5. ИЗПОЛЗВАНЕТО НА УНИКАЛНИ ИДЕНТИФИКАТОРИ

Повечето държави-членки намират уникалните идентификатори за полезен инструмент за идентифициране и етикетирани на генетично модифицирани продукти и не съобщават за сериозни проблеми в тази връзка. Като цяло те съобщават за ограничен, но положителен опит при прилагането на Регламент (ЕО) № 65/2004 и използването на уникални идентификатори.

Една от държавите-членки, където се отглежда генетично модифицирана царевица, съобщава, че уникалните идентификатори са включени в документацията, предавана от доставчиците на семена на селскостопанските производители и преработвателите. Една промишлена асоциация също е на мнение, че изискванията във връзка със сделките и етикетирани на генетично модифицирани разновидности са въведени като стандартна бизнес практика там, където това се изисква, но че тези изисквания са увеличили съществуващите административни задължения и разходи. Тези уникални идентификатори, като например MON-04032-6, могат да бъдат намерени на:

http://ec.europa.eu/food/dyna/gm_register/index_en.cfm.

Няколко държави-членки посочват, че уникалните идентификатори не винаги са включени в придружителната документация към продуктите - в такива случаи проследимостта не е надеждна и стопанските оператори се опитват да добият тези кодове като искат допълнителна информация от доставчиците.

6. ПРИЛАГАНЕ НА РЕГЛАМЕНТА ОТ СТРАНА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ИЗПЪЛНЯВАНЕ НА ПРЕПОРЪКА 2004/787/ЕО

Мнозинството от държавите-членки съобщават, че като цяло проверките и официалните инспекции се провеждат без сериозни проблеми. Но трябва да се отбележи, че някои от практиките се различават значително между отделните държави-членки. В някои от тях голямата част от проверките са документни, а вземането на проби и анализът са в ограничено количество, поради свързаните с това разходи. Други държави-членки съобщават, че служителите, които извършват проверките, основно следят дали операторите извършват вътрешен контрол в съответствие с регламентите.

Няколко държави-членки съобщават за проблеми, свързани с ограничени ресурси и свързаното с това намаляване на инспекциите и проверките. В редица държави-членки има нужда от сезонно използване на допълнителен персонал, например при проверка на инсталации за семена. Една от държавите-членки съобщава за липса на ресурси за тестване на храните в съответствие с Препоръка 2004/787/ЕО, която изисква отделен анализ на съхранени единични проби (file incremental samples).

Няколко държави-членки споменават ползите от програми за обучение на инспектори, като например програмите, организирани от Съвместния изследователски център и в

рамките на TAIEХ, както и ползите от участието на техни лаборатории в мрежата ENGL.

С национални разпоредби се предвиждат санкции за нарушаване на съответното общностно и национално законодателство, включително предупреждения, изтегляне на продукти от пазара, връщане в страната на произход, повторно етикетиране, глоби и лишаване от свобода. е са забелязани сериозни тенденции в нарушенията, а повечето от установените нарушения на правото се отнасят до неетикетиране и недостатъчни оперативни процедури за проследяване на ГМ продукти. Една професионална организация отбелязва, че някои от наказанията, като например задължителното унищожаване и наказателното преследване, са били непропорционални за случайното наличие на разрешени от ЕС генетични модификации.

Няколко държави-членки съобщават за проблеми при прилагане на разпоредбите при продукти, производни от ГМО, които не съдържат какъвто и да било доловим и установим ГМО материал, но които все пак трябва да бъдат етикетираны. Основното предизвикателство в тази област се състои във факта, че компетентните органи могат да извършват само документни проверки на превантивни мерки, докато поради липсата в много случаи на доловима ДНК, изследването чрез вземане на проби не винаги е възможно. Ето защо те понякога се натъкват на проблеми, при които износители и органи от трети страни не желаят да предоставят на вносителите необходимата информация за спазване на законодателството за проследимост и етикетиране. От друга страна следва да се отбележи, че вносителите са длъжни да изискват тази информация. В противен случай те биха били в нарушение на правото на Общността, като внасят продукти, които не се придържат към съответните разпоредби. Една промишлена организация смята, че задължението за етикетиране на тези продукти поставя европейската промишленост в неблагоприятна конкурентна позиция. Една отвъдокеанска асоциация твърди, че задължителното проследяване и етикетиране на рафинирано соево масло дава възможност за измамни практики, тъй като не може да бъде проверено с какъвто и да било научен тест.

Както и в предходния доклад, държавите-членки посочват проблеми при прилагането на Препоръка 2004/787/ЕО по отношение на вземането на проби и откриването. Мнозинството от държавите-членки намират прилагането ѝ за скъпо и отнемащо много време, особено по отношение на големи пратки. Те твърдят, че проверките и вземането на проби от вносни пратки в насипно състояние в съответствие с техническите указания на Препоръката представлява голяма тежест за контролните органи и резултатите не са пропорционални на изразходваното време или на финансовите разходи. Те съобщават, че изискваният брой единични проби е прекалено голям, особено при кораби над 500 тона. Няколко държави-членки съобщават, че използват методи за вземане на проби от фуражи, които се основават на старата Директива 76/371/ЕИО за вземане на проби от фуражи, която установява количествения метод за вземане на проби за целите на официалния контрол на фуражите. Една от държавите-членки също така посочва, че вземането на проби при продукти в насипно състояние се извършва в съответствие с общите принципи и методи, описани в стандарт ISO 13690 (1999). Твърди се също така, че Препоръката не може да бъде прилагана за предварително опаковани храни или при малки количества на съответната съставка.

Както е посочено в първия доклад, все още съществуват проблеми по отношение на мерната единица, в която да се изразява съдържанието на ГМ. Препоръка 2004/787/ЕО съветва „резултатите от количествения анализ (да бъдат) изразени като процент на броя копия на генетично модифицираната ДНК спрямо броя копия на специфичната ДНК на

целевия таксон, изчислени в хаплоидни геноми“. Въпреки това някои държави-членки искат от своите лаборатории да изразяват резултатите от измерванията на позволените ГМ материали по-скоро в тегловни проценти, отколкото в хаплоидно геномни проценти, тъй като според тях праговете за етикетиране трябва да се отнасят за теглото или броя на семената, а не за съдържаната ДНК. Една държава-членка съобщава, че в нея се използва хаплоидно геномен процент единствено когато е налице сравнителен материал от плазмиди.

Някои от другите държави-членки отбелязват, че използването на метод за валидиране според ISO 17025, както съветва Препоръката, зависи от националния акредитиращ орган. Изискванията значително се различават между различните държави-членки. Изказано е и мнение, че акредитацията по ISO 17025 е по-скоро бюрократичен инструмент, който да гарантира добро проследяване и документиране вътре в лабораторията, а не инструмент, който да гарантира научно хармонизиране. Следва да се отбележи, че ISO 17025 е система за гарантиране на качеството в лабораториите, а не метод за качествен и количествен анализ на ГМО. Съществуват методи на Референтната лаборатория на общността (РЛО) за всички разрешени ГМО по Регламент (ЕО) №1829/2003, които впоследствие са потвърдени в лабораториите на държавите-членки според рамковите правила за контрол на качеството, определени в ISO 17025.

Както е посочено в предишния доклад, проблем представлява и трудността при проверка на неразрешени ГМО или на случаи на натрупване на гени, за които валидирани методи за откриване и сертифициран сравнителен материал.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От публикуването на последния доклад държавите-членки и заинтересованите страни са придобили още по-голям опит в прилагането на Регламента. Това особено важи за фуражния сектор и е видно от информацията и становищата, получени по редица практически въпроси. Общият опит на хранителния сектор обаче остава скромнен, най-вече поради ограничения брой ГМО и производни продукти, които в момента са на пазара в ЕС.

Както е споменато и в последния доклад, държавите-членки посочват, че разпоредбите на Регламента са правилно тълкувани и прилагани. Според тях разпоредбите водят до по-информиран избор, по-ефективно предотвратяване на измамни практики и подобряване на официалните проверки. Но редица проблеми, които се отнасят до прилагането на бизнес практики, поставят важни предизвикателства пред разработването на политика относно ГМО и нейното прилагане в ЕС.

Промишлени асоциации и износители от трети страни продължават да твърдят, че Регламентът въвежда прекомерна административна тежест. Той ограничава износа на ГМО към ЕС и принуждава европейските оператори да използват скъпоструващи конвенционални продукти. Те считат, че праговете за етикетиране са резултат от произволен избор и твърдят, че етикетирането на продукти, произведени от ГМО, но в които не може да се открие ГМ материал, представлява несправедлив товар за операторите в хранителния и фуражния сектор да проверяват съответствието на рафиниран материал.

Както е посочено и в първия доклад, Комисията смята, че редица фактори, като потребителското търсене на немодифицирани продукти, по-високите цени в хранителния сектор и несъгласуваното във времето одобряване на ГМО в различните

страни, имат далеч по-голям ефект върху търговията с ГМО. Изискването за етикетиране цели да предостави свободен избор на оператори и потребители и не следва да бъде възприемано като препятствие пред пускането на пазара на разрешени ГМ продукти.

Комисията ще продължи да работи заедно с компетентните органи на държавите-членки за да осигури правилното прилагане на Регламента. В същото време, тя ще продължи да разглежда заедно със заинтересованите страни всички възможни аспекти на прилагането и по възможност подобряването на политиката за проследяване и етикетиране на ГМО. Комисията (Евростат) ще продължи и усилията си за получаване на официални статистически данни относно ГМ продукти, особено по отношение на обема на вноса в ЕС на ГМ продукти от страни извън ЕС, относно навлизането на генетично модифицирани продукти на пазара за фураж и относно площта, на която се отглеждат ГМО.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Institutions which contributed their input

Ministry of Health, Family and Youth, Austria
Federal Public Services Public Health, Food Chain and Environment, Belgium
FAVV / AFSCA: Federal Agency for the Food Chain Safety, Belgium
Department of Agriculture, Cyprus
Ministry of the Environment, Czech Republic
Danish Plant Directorate
Ministry of Trade and Industry, Finland
Ministry of Agriculture and Forestry, Finland
Finnish Food Safety Authority Evira
Customs Laboratory, Finland
Ministry of the Environment, Finland
Federal Office of consumer Protection and Food Safety, Germany
Ministry of Rural Development and Food, Greece
Ministry of Development, Hellenic Food Safety Authority, Greece
Ministry of Economy and Finance, General Chemical State Laboratory, Greece
Ministry for Environment and Water, Hungary
Ministry for the Environment and Territory, Italy
Food and Veterinary Service, Latvia
Ministry of Agriculture, Latvia
Ministry of Environment, Lithuania
State Food and Veterinary Service, Lithuania
Ministry of Health, Luxembourg
Malta Environment and Planning Authority
Malta Standards Authority
Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment, Netherlands
Ministry of the Environment, Department of Nature Conservation, Poland
GPP, Cabinet of Political Planning, Portugal
DGADR, General Directorate of Agriculture and Rural Development, Portugal
National Sanitary Veterinary and Food Safety Authority, Romania
State Veterinary and Food Administration, Slovakia
Central Controlling and Testing Institute for Agriculture, Slovakia
Ministry of Agriculture, Forestry and Food, Slovenia
Ministry of Health, Slovenia

Ministry for the Environment and Spatial Planning, Slovenia

Ministry of Environment, Spain

National Food Administration, Sweden

Department for Environment, Food and Rural Affairs, UK

European Association for Bio-industries (EuropaBio)

American Soybean Association (ASA)